

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

Den 2. november 2014

Kirkedag: Allehelgensdag

Tekst: Matt 5,13-16

Salmer:

SK: 571 * 568 * 566 * 224 * 569

LL: 571 * 568 * 566 * 224 * 569

Dagens gudstjeneste sætter os lige midt i et stærkt brydningsfelt. Perspektiver brydes, følelser brydes, erfaringer brydes, som de sikkert alle gør det i mange af vore hverdage. Brydes i nuet, som er øjeblikket mellem fortid og fremtid. En fortid, vi ikke længere har; men mindes med glæde og sorg og savn; og en fremtid, der kan være lige rundt om hjørnet; men ellers oftest opfattes som liggende uden for vores rækkevidde, idet den aktuelle fremtid i gudstjenesten er evighedens fremtid. En brydning, der måske hårdt og ubarmhertigt stiller os lige midt imellem håbløshed og håb, eller måske snarere i et paradoks mellem disse to. Håbløsheden er jo egentlig ikke længere, for håbet blev skuffet, da vi mistede. Og med tabet forsvandt endegyldigt både håbløshed og håb. Og paradoksalt nok er håbet, vi så stilles overfor i dag, ikke et håb om en bedre morgen i morgen; men et håb om den bedste morgen engang.

Vi står i brydningen mellem at have mistet håbet for os selv og nogle andre, det fællesskab vi engang havde med vore kære, og det håb vi i dag må nære for os selv – og selvfølgelig også for andre, de kære, vi stadig har livsfællesskab med.

Vi står i brydningen mellem gode og stærke forjættelser og løfter fra Gud om bønghørelse og hjælp og udfrielse, og oplevelsen af, at der vist var noget, Gud glemte – på den ene side – og de samme løfters gyldighed om evigheden.

Evigheden, som det kan være svært at fastholde, når timeligheden holder os fast i tab og afmagt.

Vi står i brydningsfeltet mellem erfaringen af forgængeligheden og pludseligheden i det, og forgængelighedens endeligt og herlighedens opfyldelse. Vi har døden for øje, om end den ligger bag os i tabet af vore kære. Dermed har vi også på en måde livet bag os. Men vi har også livet foran os, både i brydningens øjeblik og i livets forløsning og evige udstrækning bag dødens forhæng.

Vi står dermed i brydningsfeltet mellem at se døden som afslutningen på livet og fællesskabet og som indgangen til Guds evige herlighed, hvor der ikke længere er nogen brydning mellem håbløshed og håb, liv og død, glæde og gråd. Døden er midlet, hvorigennem livet frelses og bringes hjem til Guds herlighed. Derved bliver døden indgangen til livet og et glædeligt velkommen fra Gud, samtidig med, at den er udgangen af livet og et tårevædet farvel til mennesker. Denne brydningstid og alt, hvad den rummer for os, kan gøre det svært at være særlig håbefulde; kan gøre det svært at leve med livet, lyset og glæden for øje. Og dog er det det, der præger dagens bibeltekster. Og det er det, vi som kirke skal sige til hinanden og lade sige til os selv.

Vi skal lade os gå ind under de store livsbekræftende forjættelser og ord og håb med det modsattes erfaring. I denne tid diskuteres det jo til tider heftigt, om Islamisk Stat kan bekæmpes med våben, og i lyset af det kan vi jo hæve spørgsmålet til, om vi kan bekæmpe ondt med ondt. Vi må jo nok erkende – uden at det dermed er svaret på det spørgsmål – at det for os i nogle situationer ikke er muligt andet end at svare tilbage med samme middel. Og det skyldes mange faktorer. Men erfaringen og historien viser os, at misbrug af magt, ofte

bliver bekæmpet med endnu større magtanvendelse. Altså ondt bekæmpes med et større onde. Og så vil jeg ikke tage stilling til nødvendigheden af, at nogle få må lide og tabe, for at undgå, at det bliver de manges lod og skæbne. Men jeg vil, at vi tænker over, at ondskab af enhver art ofte skildres med mørke farver. Det onde er det mørke. Og her gælder det i hvert tilfælde, at mørke bekæmpes ikke med endnu mere mørke. Mørke bekæmpes med lys.

Mørke bekæmpes med lys. Og død bekæmpes ikke med død, men med liv. Sorg bekæmpes med glæde. Håbløshed bekæmpes med håb. Derfor skal vi lade os sige – og derfor skal vi som kristne mennesker sige de store ord og forjættelser til hinanden. De ord, som vi måske ikke selv kan finde, når vi møder hinanden i tiden derefter. De ord, som det kan være så svært selv at finde mening og trøst i i tiden derefter. De skal siges til os for at få os til at se os selv som efterlevende og ikke som efterladte. De skal siges til os, for at vi kan se vort liv i livets perspektiv og ikke i dødens perspektiv.

Derfor bryder Gudsordets forjættelser ind i alt dette. Men bryder ind med sit lys og sit liv på trods. Gudsordet skal være fylde i tabet, håbet i håbløsheden, lyset i mørket og livet i døden. Det er ikke noget, det skal være på ny. Det skal på ny holdes op for os, som måske har glemt det eller har svært ved at se det og tro det. For vi har fået det. I den hellige dåb gives det til ethvert Guds barn, at dét er, hvad vi har i vente, når vi ikke kan vente os mere af nuet. En forventning, som vi fastholdes i i troen på sandheden deri. En forventning og tro, som vi bevares i, når vi ser sandheden deri, begrundet netop i, at han som står inde for disse ord og dåbens gave, også er ham, der *levende dig nu vil møde!*, som det hedder om Jesus i næste salmes vers 5. Han, som i vers 4 beskrives for os som vores ven, *som kommer til (os) fra de døde!*

Bliver vi i troen på sandheden derom, som Gud giver os i dåben, da har vi et nuets våben mod mørket. Da har vi et håb, som rækker langt ud over og ind i håbløsheden. Da har vi et liv, som ikke går mod sin forgængelighed men mod sin herlighed.

I dette har kirken og enhver kristen en særlig opgave, som ligger til os under formaningsens fortegn i dagens evangelieord af Jesus. Vi skal være jordens salt og verdens lys. Og vi skal være det på en sådan måde, og for nu at kæde det sammen med det tidligere sagte om at bekæmpe mørke med mørke eller lys, så skal vi være det på en sådan måde, at mennesker ved os ser vores himmelske far.

Vi skal tale mørket imod. Vi skal tale døden imod. Vi skal tale ondskaben imod. Vi skal tale håbløsheden imod. For vi har modgiften. Vi har noget større hos Gud. Vi har livet og ikke døden. Vi har opstandelsen og frelsen og ikke fortabelsen. Men vi skal tale imod med samme sindelag, som Gud selv taler imod vort brydningens øjeblik. Taler imod med kærligheden til. Vi skal tale imod med respekten for brydningens manglende forløsning som vores fælles erfaring og magteløshed. Vi skal tale imod med medlidenhedens vilje til at følge den anden ind i mørket og føre ud i lyset.

Er vi ikke salt og lys for hinanden, er vi ikke modsigelsen, er vi ikke det genskind på jord af Guds herlighed; da ser mennesker ikke Gud Fader, som er i himlene. Da kan mennesker fortabes og fastholdes i mørke og død. Vi skal tale imod med de ord, vi ikke selv kan sige, og som vi ikke selv skal give mening. Ord, hvis bedste og måske eneste mening er, at det giver troens synlige mening for os selv i vore liv. Ordenes mening og gyldighed gives af Gud Fader selv ved Jesus den opstandne og ved Gud Helligånd's kraft til at holde saltet salt og lyset tændt.

Da kan vi meget vel befinde os i brydningens nu i livet. Men vi er ikke prisgivet fortabelsen deri. Gud Fader i Himlen vil os noget andet. Det skal vi vise, det skal vi se, det skal vi dø og leve i.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen